

NAUTIČKI TURIZAM TRŠĆANSKOG ZALJEVA

Pavić, Valentina

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:051058>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-11**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

NAUTIČKI TURIZAM TRŠĆANSKOG ZALJEVA

**Mentor :
Prof.dr.sc. Srećko Favro**

**Studentica:
Valentina Pavić**

Split, rujan, 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Tema rada	1
1.2 Svrha i cilj rada.....	2
1.3 Metode rada	2
2. DEFINICIJA I POJMOVNO ODREĐENJE NAUTIČKOG TURIZMA	3
2.1 Oblici nautičkog turizma	4
2.2. Djelatnosti nautičkog turizma.....	5
2.3 Razvoj nautičkog turizma kroz povijest	6
3. NAUTIČKI TURIZAM TRŠĆANSKOG ZALJEVA	6
3.1 Geografsko određenje Tršćanskog zaljeva	7
3.2. Nautički turizam Italije	8
3.3. Marine nautičkog turizma Italijena području Tršćanskog zaljeva.....	9
3.3.1 Marina Porto San Rocco	9
3.3.2. Marina San Giusto	10
3.3.3. Marina Hannibal	11
3.3.4. Marina Tenuta Primero	12
3.3.5. Darsena San Marco	13
3.4 Nautički turizam Slovenije	14
3.4.1. Marina Portorož	15
3.4.2. Marina Izola	16
3.4.3. Marina Koper	17
4. NAUTIČKI TURIZAM ZAPADNE STRANE ISTRE	18
4.1. Nautički turizam Hrvatske	18
4.2 Geografsko određenje Istre.....	18
4.3. Marine nautičkog turizma zapadne strane Istre	19
4.3.1 Marina Pomer.....	19
4.3.2. Marina Veruda	20

4.3.3. Aci Marina Pula	21
4.3.4. Marina Valalta	22
4.3.5. Marina Vrsar	22
4.3.6. Marina Parentium.....	23
4.3.7. Marina Poreč	24
4.3.8. Marina Červar	24
4.3.9. Marina Laguna Novigrad	25
4.3.10. Aci Marina Umag	26
4.4. Planirane lokacije za izgradnju luka nautičkog turizma na “lijevoj strani Istre“	27
4.4.1 Aci Marina Rovinj	27
4.4.2. Projekt Sv. Katarina	28
5. ZAKLJUČAK	29
SAŽETAK.....	31
SUMMARY	32
LITERATURA.....	33
PRILOZI.....	34

1. UVOD

Razvijanjem različitih načina korištenja Sredozemnog mora, dolazi do pojave jedne popularne grane turizma nazvane nautički turizam. Nautički turizam predstavlja kretanje turista u plovilima po moru uključujući njihovo pristajanje u marinama i obuhvaća svu infrastrukturu u marinama potrebnu za njihov prihvata. Ono omogućava prisniji kontakt s prirodom, bijeg od buke i zagušenih plaža te upravo zadovoljenjem takvih potreba nautički turizam sjedinjuje sportsko – rekreativne aktivnosti i turizam u jednu cjelinu.

Nautički je turizam turistički fenomen koji se u posljednjih dvadesetak godina vrtoglavo razvija ostvarujući fizičke i financijske rezultate kakve u kontinuitetu ne ostvaruje nijedna druga djelatnost.

Nautički turizam je posebno razvijen te postiže brojne uspjehe u mediteranskim zemljama koje krase razvedena obala i dobra opremljenost za prihvata brodova. Tršćanski zaljev kao dio Mediterana je jedna od destinacija razvoja takve vrste turizma. Tršćanski zaljev obuhvaća obale Italije i Slovenije te njihove brojne luke nautičkog turizma.

1.1. Tema rada

U ovom radu ispitujemo luke nautičkog turizma Italije i Slovenije u granicama Tršćanskog zaljeva. Opisuje se kakvo je trenutno stanje u Italiji i Sloveniji što se tiče kapaciteta luka nautičkog turizma, a zatim u dijelu Tršćanskog zaljeva. Vidjet će se komparativne prednosti i mane u usporedbi sa konkurentima na Mediteranu kao i uspješnost poslovanja jednih od najboljih marina u tom području. Također će biti opisane nautičke luke Hrvatske, odnosno one koje se nalaze na području zapadne strane poluotoka Istre, koje je u neposrednoj blizini Tršćanskog zaljeva te samim time predstavljaju konkurenciju Italiji i Sloveniji.

1.2 Svrha i cilj rada

Svrha ovoga rada je provesti analizu postojećih kapaciteta nautičkog turizma na području Tršćanskog zaljeva te navesti sve njihove prednosti i mane. Cilj je istaknuti na kojem mjestu se nalazi Tršćanski zaljev kao destinacija nautičkog turizma s obzirom na europski i svjetski nautički turizam.

1.3 Metode rada

Podatci su skupljani iz knjiga službene literature o nautičkom turizmu, raznih članaka po internetu kao i korištenje raznih tablica aktualnih podataka o marinama nautičkog turizma, kako Hrvatske tako i Mediteranskih zemalja. Kod analize postojećih kapaciteta nautičkog turizma, korištena je

- Metoda sinteze,
- Metoda deskripcije,
- Metoda kompilacije,
- Metoda komparacije.

2. DEFINICIJA I POJMOVNO ODREĐENJE NAUTIČKOG TURIZMA

Obuhvat nautičkog turizma je potrebno utvrditi ovisno o svrsi njegovog razmatranja. Iako se pojam nautičkog turizma koristi u svakodnevnom životu, još uvijek ne postoji njegova općeprihvaćena definicija.

U svrhu određenja kapaciteta nautičkog turizma na području Tršćanskog zaljeva, kao najprihvatljivije polazište uzeto je određenje nautičkog turizma definirano u Zakonu o turističkoj djelatnosti koje glasi: „Nautički turizam je plovidba i boravak turista-nautičara na plovnim objektima i u lukama nautičkog turizma radi odmora i rekreacije“.

Nautički turizam posebna je vrsta turizma koja pored plovidbe u vlastitoj organizaciji poput krstarenje vlastitim ili unajmljenim plovnim objektima s boravkom i/ili noćenjem turista na njima, obuhvaća i kružna putovanja u organizaciji vlasnika plovnih objekata i putničkih agencija s boravkom i/ili noćenjem turista na plovnim objektima, te plovidbu turista na plovnim objektima radi drugih oblika odmora i rekreacije (ribarenje, ronjenje).

Pojmovi „nautika“ i „nautički“, u širem smislu označavaju pomorstvo i to je upravo razlog zbog kojeg se u međunarodnoj komunikaciji sve više koristi engleskim pojmom yachting tourism, a sve manje nautical tourism ili maritime tourism.

Kao jedna od vrsta turizma, nautički je turizam složen turističko-pomorski pojam, a zbog njegove intenzivne povezanosti s morem i plovidbom, i njegovo je definiranje složeno. Pomorska ga komponenta, naime, u cijelosti ne određuje, iako bi se to pri površnoj analizi tako moglo činiti. Potpuno određenje pojma nautičkog turizma pretpostavlja uzimanje u obzir svih elemenata koji ga uvjetuju i definiraju.

Prema razvrstavanju, nautički turizam dijelimo na:

1. luke nautičkog turizma,
2. charter te
3. cruising.

2.1 Oblici nautičkog turizma

Poslovanje u grupi luka nautičkog turizma podrazumijeva skupinu poslova usko vezanih uz smještaj plovila i nautičara te pružanje niza usluga plovilima i nautičarima. Najrazvijeniji oblik poslovanja u toj grupi jest poslovanje marina, kao najsloženijeg oblika luka nautičkog turizma.

Charter je poslovanje s plovilima ili brodovima, u smislu njihovog iznajmljivanja nautičarima. Osnivanje chartera je kompliciran i složen proces koji kreće od kupnje plovila potrebnih za iznajmljivanje, često je i surađivanje sa drugim charterima.

Cruising je vrsta putovanja, točnije rečeno, to je kružno putovanje sa plovilom, najčešće cruiserom, koji je posebno opremljen i prilagođen za takve vrste putovanja koje podrazumijevaju duži boravak na plovilu.

Prihvatni objekti nautičkog turizma razvrstavaju se na sljedeći način :

- Nautička sidrišta
- Privezišta
- Odlagalište
- Turistička pristaništa
- Marine te
- Nautičko-turistički centri

Nautička sidrišta kao najosnovniji i najmanji prihvatni objekt nautičkog turizma podrazumijeva vodenu površinu sa vezovima za nautička plovila bez prilaza sa obale.

Privezišta, suprotno nautičkim sidrištima imaju mogućnost vezova povezanih sa obalom, dakle to je objekt za privez plovnih vozila koji omogućuje samo uslugu vezivanja plovnih objekata bez popratnih usluga i objekata .

Odlagalište plovnih objekata je dio kopna ograđen i uređen za pružanje usluga odlaganja plovnih objekata na suhom te pružanje usluga transporta, spuštanja u vodu i dizanja iz vode plovnog objekta.

Odlagalište nije namijenjeno turistima i njihovom boravku tu jer se tada ne može obavljati priprema plovnog objekta.

Turističko pristanište prije svega također podrazumijeva uslugu vezivanja plovnih objekata , ujedno pruža još najmanje dvije dodatne usluge, kao što su servis plovila, objekt sa prehranom i slično. U marini se nude sve nautičko-turističke usluge i sadržaji – od gradnje porinuća i

popravka broda, do opskrbe rezervnim dijelovima, gorivom i hranom. U suvremenim marinama broj sadržaja i usluga proširen je do te mjere da predstavlja krajnji domet nautičko-turističke ponude.

2.2. Djelatnosti nautičkog turizma

Zakonsko reguliranje nautičkoga turizma, jednako kao i definiranje turizma, definirano je u Hrvatskoj, “Zakonom o turističkoj djelatnosti” (NN, br. 8/96), člankom 52. koji glasi: “Nautički turizam je plovidba i boravak turista - nautičara na plovnim objektima (jahta, brodica i sl.), kao i boravak u lukama nautičkog turizma radi odmora i rekreacije”. Takva definicija ima svrhu regulirati i definirati nautički turizam kao gospodarsku djelatnost. Sa svrhom pojašnjenja djelatnosti nautičkoga turizma, Zakon člankom 53. definira i grupira usluge nautičkoga turizma kao:

- iznajmljivanje prostora uz uređenu i djelomično ili potpuno zaštićenu obalu (u daljem tekstu: vez) za smještaj plovnih objekata i turista nautičara koji borave na njima,
- iznajmljivanje plovnih objekata za odmor i rekreaciju (charter, cruising i sl.),
- usluge skipera,
- prihvata, čuvanje i održavanje plovnih objekata na vezu u moru i na suhom vezu,
- usluge opskrbe nautičara (vodom, gorivom, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.),
- uređenje i pripremanje plovnih objekata,
- davanje različitih informacija nautičarima (vremenska prognoza, nautički vodiči i sl.),
- škole jedrenja, obuke za skipere i voditelje brodica,
- te druge usluge za potrebe nautičkoga turizma.

2.3 Razvoj nautičkog turizma kroz povijest

Nautički turizam na Mediteranu ima relativno dugu povijest razvoja. Kao prvi korisnici te vrste uživanja javljali su se aristokrati ili drugi bogati ljudi priobalnih zemalja. Tijekom vremena, kako su ostvarivana sve novija tehnička i tehnološka postignuća, nautički turizam se sve više modernizirao i osuvremenjivao. Postupno se izdvojio iz drugih vrsta turizma i postao dostupan samo izabranima. Suvremeni nautički turizam jest elitni turizam i koriste ga samo izabrani. Nastavno na to treba istražiti mogućnosti daljnjeg razvoja nautičkog turizma na obalama svih zemalja koje okružuju Mediteran ili Sredozemno more. Snažnim razvojem turizma poslije sredine devetnaestog stoljeća, počinje razvoj nekih novih oblika turizma, kao što je nautički.

3. NAUTIČKI TURIZAM TRŠĆANSKOG ZALJEVA

Tablica 1: Broj plovila na stalnom vezuu lukama nautičkog turizma, stanje 31.prosinca 2016.

	UKUPNO	MOTORNE JAHTE	JAHTE NA JEDRA	OSTALO	UKUPNI INDEKS
Hrvatska	5039	1999	2864	176	100,5
Slovenija	575	256	319	-	95,7
Italija	591	399	189	3	98,3

Izvor : Republika Hrvatska Izdanje 2017 . Ministarstvo turizma Republike Hrvatske www.mint.hr

Turizam u brojkama 2016.

3.1 Geografsko određenje Tršćanskog zaljeva

Tršćanski zaljev je zaljev u krajnjem sjeveroistočnom dijelu Jadranskog mora koji je dobio ime po gradu Trstu koji se nalazi na njegovoj obali. Linija obale tršćanskog zaljeva počinje kod poluotoka uz Grado, prolazi pored Trsta, Kopra, Izole, Pirana i Portoroža, da bi završio na kraju Savudrijske uvale kod Punte Salvore.

Ukupna površina Tršćanskog zaljeva je oko 550 km², dok mu prosječna dubina iznosi oko 16 metara. Najdublje mjesto je u blizini Pirana, s oko 37 metara

Slika 1: Geografski prikaz Tršćanskog zaljeva

Izvor: Internet

3.2. Nautički turizam Italije

Italija ima preko 5000 km obale; istočne obale manje obdarene turističkim atrakcijama, pa manje popularne za krstarenja i zapadnu obalu s brojnim prirodnim lječilištima i atrakcijama.

Italija unutar europskog nautičkog turizma zauzima važno mjesto. Ona je uz Grčku, zemlja s najviše morske obale u Europi. Dužina morske obale Italije iznosi oko 8.500 kilometara s otocima, a sve to je čini zemljom s najvećim obalnim kapacitetima, lako ima najviše obale, u njoj nije razmjerno tome razvijen nautički turizam. Italija nije najveća nautička zemlja u Europi, ali se nalazi u društvu razvijenih. Pošto su gospodarske razlike između sjevera i juga Italije velike, što često dovodi do teških političkih sukoba, teško je govoriti o nekoj zajedničkoj razvojnoj politici unutar nautičkog turizma Italije.

Prema nekim naznakama pokušava se politiku razvoja nautičkog turizma odvojiti od općeg turističkog razvoja zemlje jer se razvoj nautičkog turizma u Italiji nastoji povezati s povijesnim i kulturnim razvojem određenih gradova i u njima se razvija. Razvijena mreža putova znatno potpomaže razvoju nautičkog turizma, posebice u južnim dijelovima zemlje, do kojih se može stići relativno brzo. Razvoj nautičkog turizma u južnim dijelovima Italije znatno pomaže razvoju tih inače nerazvijenih dijelova zemlje, posebno Sicilije i Sardinije, gdje se uz pomoć nautičkog turizma dobiva mnogo radnih mjesta za domaće stanovništvo i na taj način potiče razvoj njihovih regija.

Najvažnije osobine marina u Italiji mogu se sabrati u nekoliko važnih odlika:

- talijanske marine imaju prosječno oko 450 vezova, dok se stalnim ulaganjima u infrastrukturu nastoji taj broj povećati,
- razlika u razvijenosti nautičkog turizma Italije polazeći od sjevera prema jugu je razvidno velika.

Pri procjenama budućeg razvoja nautičkog turizma, tržište na kojem se odigrava ponuda marinskih usluga u Italiji, posjeduje više nego je to slučaj u Francuskoj i Španjolskoj osobine potencijalnog tržišta, posebice promatrano s kuta ulaganja nautičkog turizma. Taj zaključak se može primijeniti na cijelu obalu, ali posebno na jug Italije. Italija posjeduje drugu po dužini obalu na Mediteranu, ali po izgrađenosti obalnih resursa još nije dostigla Francusku

3.3. Marine nautičkog turizma Italijena području Tršćanskog zaljeva

3.3.1 Marina Porto San Rocco

Marina Porto San Rocco se nalazi u uvali Muggia, u Tršćanskom zaljevu. Zahvaljujući dubokoj navigaciji s vodom lako je i privezivanje velikih brodova moguće. Ova marina je jedinstvena na sjevernom Jadranu čija je jedna od karakteristika duboka voda, 525 vezova za čamce do 60 metara, s palubama na pristaništu za veće brodove i plutajućim stupovima za brodove ispod 15 metara. Pruža iznimnu uslugu kroz prijateljsku atmosferu koja vlada. Marina je okružena turističkim kompleksom u potpunosti integriranom u krajolik, koju je izgradio i dizajnirao Luigi Vietti s ciljem da prevladavaju tople boje i pješćanski kamen, kako bi se stvorila atmosfera tradicionalnog ribarskog mjesta. Sva područja u unutrašnjosti su pješačke staze zahvaljujući 570 parkirnih mjesta podzemne garaže.

Slika 2: Marina Porto San Rocco

Izvor: Internet

Vezovi

522 veza

Maksimalna dužina: 60 mt

3.3.2. Marina San Giusto

Marina San Giusto je zgodan i siguran vez u blizini glanog Tršćanskog trga Piazza dell'Unità d'Italia, zaštićena dokovima koji okružuju povijesnu luku te vanjskom branom zaštićeni od sjevernih vjetrova. Kompleks je opremljen svim modernim nautičkim uslugama i omogućuje vam da se opustite u ugodnoj i profinjenoj atmosferi: baru, restoranu, yacht clubu, marini i pogledu na centar grada.

Slika 3: Marina San Giusto

Izvor: Internet

Broj vezova:

40 vezova

Maksimalna duljina mt: 0 mt

3.3.3. Marina Hannibal

Ova marina je sinonim za autentičnu pomorsku tradiciju. Tijekom godina postala je važna referenca za određenu sretnu poziciju i kvalitetu ponuđenih usluga. S pogledom na tršćanski zaljev, nekoliko kilometara od obale Istre i Dalmacije, u zelenoj zoni lagune Panzano Monfalcone, Marina Hannibal ima 328 vezova za jahte do 40 metara. Kanalske vode, niske slanosti zbog prisutnosti svježe vode od rijeke Isonzo, uvijek se čiste i isušuju u more, čime se osigurava bolje očuvanje trupa broda. Praktičnost, sigurnost, pouzdanost, mir, tradicija i inovacija između prošlosti i sadašnjosti, to su značajke koje marinu Hannibal čine jednom od najsigurnijih skloništa od vjetrova Bore i Libeccio, koje predstavljaju veliko iskušenje Tršćanskom zaljevu. U toj luci brodovi pronalaze sklonište i brodogradilište za obična i posebna održavanja.

Slika 4: Marina Hannibal

Izvor: Internet

Broj vezova:

40

vezova

Maksimalna duljina mt: 0 mt

3.3.4. Marina Tenuta Primero

Marina Tenuta Primero predstavlja jednu od najučinkovitijih i najkonkurentnijih yachting struktura u Europi. Nudi 270 vezova za brodove do 20 metara i 5000 četvornih metara rezerviranih za boravak na zemljištu, tehničku pomoć i održavanje. Široka dvorišta mogu ugostiti do 140 brodova različitih veličina, a zahvaljujući vučnoj dizalici i učinkovitim konstrukcijama moguća su zimska skladištenja i popravci brodova čak i velikih veličina. Lako je pristupiti joj u bilo kojoj sezoni i pri bilo kojem vremenu, zahvaljujući dubokom i širokom kanalu, signaliziranom specifičnim svjetionicima.

Slika 5: Marina Tenuta Primero

Izvor: Internet

Broj vezova:

270 vezova u moru

Maksimalna duljina mt: 20 mt

3.3.5. Darsena San Marco

San Marco ističe se kao "gradsko pristanište", odnosno kao zaštićena luka, manje od pet minuta udaljenosti od povijesnog centra grada Grado, bez potrebe da se ikad bave problemom prometa na otoku zlatu. Kupci koriste veliko i praktično parkiralište blizu vezova koji su svi opremljeni za napajanje električnom energijom i slatkom vodom kada napuste vezove, odnosno kada su manje od 900 metara od otvorenog mora. Benzinska postaja, bar i restoran upotpunjuju najprikladniju nautičku gostoljubivost za one koji žele iskusiti raznolikost ponude marine dva koraka od svojeg broda. Nude vezove u dubokoj vodi od 3 do 6 metara za plovila od 5 do 20 metara ukupne dužine. Najnoviji vezovi na pristaništu i plutajući dokovi su nedavno proširili dostupnost vezova za godišnje zaustavljanje i tranzit.

Slika 6: Darsena San Marco

Izvor: Internet

Broj vezova

100 vezova u moru

Maksimalna dužina mt: 20 m

3.4 Nautički turizam Slovenije

Unatoč tome što ima samo 46 km obalne crte, obalno područje Slovenije podupire razne vrste nautičkog turizma. Nautički turizam u Sloveniji počeo se razvijati 60-ih godina prošlog stoljeća. Tijekom tog razdoblja, turizam u obalnim gradovima brzo se razvio, a također i grana nautičkog turizma. Prva marina u Sloveniji otvorena je 1970. godine u Portorožu. Bolja turistička infrastruktura je naknadno privukla druge posjetitelje. Razvoj je uslijedio pri otvaranju marine Kopar 1990., te marine u Izoli 1994. godine.

Položaj Slovenije u usporedbi s drugim zemljama Mediterana

Nautički sektor brzo raste u Europi, posebno na Mediteranskom području. Više od 48 milijuna europskih nautičara, uz nautičke turiste izvan EU-a, uživaju u europskim obalama i vodama. Rekreativna plovila u europskim vodama su više od 6 milijuna, preko 4.500 marina i 1.75

milijuna vezova, prema "CNA Istraživanju dinamike i tržišnih perspektiva nautičke industrije jahti ". Kako bismo dobili bolji uvid u poziciju slovenskog područja za koje je važno razvoj nautičkog turizma potrebno je usporediti Sloveniju s drugim mediteranskim zemljama s razvijenim nautičkim turizmom kao što su Francuska, Grčka, Italija, Hrvatska, Crna Gora, Španjolska i Turska.

Vrlo je važno usporediti prirodne osobine koji omogućuju razvoj nautičkog turizma, kao što su dužina obalne crte, broj marina, obalni udio po domaćem i međunarodnom turizmu.

Srednja udaljenost između luka na Mediteranu je prosječno 79km, do 20 km u Španjolskoj, Francuskoj i Slovenija. Broj marina i srednja udaljenost između njih neizravno odražava dio utjecaja koji rekreativno plovidbu može imati na obalna staništa i prirodnih zajednica. S ukupnom dužinom od 32 km, najkraća je Slovenija obala na Mediteranu.

3.4.1. Marina Portorož

Marina Portorož je prva slovenska marina, osnovana 1974. godine na temeljima bivših lucianskih solana, danas obuhvaća više od 1.000 vezova u moru, na kopnu, u dvije polovice podijeljeno te na Fažanskom kanalu. Sigurno je smještena ispred vjetra sa svih strana do zaštićenog istočnog dijela Piranskog zaljeva, gdje su uvjeti za sigurnu plovidbu i plovidbu zabavom povoljni u svakoj sezoni. Dva bazena sadrže 650 vezova u moru, za plovila dužine od 6 do 30 m, s maksimalnim visinama od 3,80 m, te s priključcima za vodu i struju.

Slika 7: Marina Portorož

Izvor: Internet

Plovila su vezana za trupce postavljene u morsko dno i od nehrđajućeg čelika, te su dodatno osigurana sidrenjem kablovima. Sve to omogućava sigurno i jednostavno privezivanje jahti. Na raspolaganju stoji infrastruktura marine koja pruža usluge poput suvremenih kupaonica i toaleta sa grijanjem solarne energije; velikih zaštićenih parkirnih mjesta; benzinska stanica; i postaje za zbrinjavanje crne vode i otpadnih leda.

3.4.2. Marina Izola

Marina Izola nalazi se u slovenskom gradu Izolu. Marina ima vezove za oko 700 brodova duljine do 30 m i dubine 4,5 m. Osim toga, tu je i odmaralište s hotelom i mnogo različitih atrakcija, kao što su teniski tereni, bazen i casino. Marina se koristi kao baza za sportske događaje poput Austrijskog kupa. U morskom području prije Izole redovito su plovili regate ili druga organizirana događanja na vodi.

Glavna prednost turističke luke Marina u Izoli je sigurnost. Marina je zaštićena s dva velika lukobrana od svih vjetrova u nepovoljnim vremenskim uvjeta. Veliki jaz između stupova olakšava manevriranje prilikom slijetanja, čak i u lošijim vremenskim uvjetima. Pomoć za slijetanje je uvijek dostupna.

Slika8: Marina Izola

Izvor: Internet

3.4.3. Marina Koper

Marina Koper član je Grafist grupe i najsjevernija je marina na Jadranu. Zbog svoje povoljne pozicije i kvalitetne usluge, Marina Koper je popularna tranzitna luka i jedan od važnih europskih centara za isporuku novih brodova od vodećih europskih proizvođača.

Uz osnovne usluge marine (zadržavanje plovila, dizanje i spuštanje plovila, uspon i pad jarbola, vanjsko pranje plovila, ...) nudi i popravak te održavanje brodskih motora, elektronike i svih ostalih usluga potrebnih za plovila .

Slika 9 : Marina Koper

Izvor: Internet

Marina Koper ima 70 vezova u moru i 30 na kopnu

4. NAUTIČKI TURIZAM ZAPADNE STRANE ISTRE

4.1. Nautički turizam Hrvatske

Hrvatsku krasi duljina obalne linije od 6.278 km, od čega 4.398 km otpada na obalu otoka a 1.880 km otpada na obalu kopna. Baš zbog te svoje privlačne obale Hrvatska je jedna od destinacija nautičkog turizma na Mediteranu.

Nautički turizam Republike Hrvatske u posljednjih nekoliko godina je doživio pravi procvat. Od velikih stranih ulaganja, pa do obnavljanja postojećih luka kao i projektiranje novih, Hrvatska obala je počela nuditi kvalitetan proizvod kao nikad prije.

Bogatstvo reljefnih oblika, otoka i otočića počelo je prepoznavati sve više nautičara u svijetu.

U unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru nalazi se točno 1.246 otoka i otočića, hridi i grebeni po čemu je Hrvatska, što se tiče razvedenosti obale, druga na Sredozemlju, odmah iza Grčke.

Po razvedenosti, Hrvatska obala ima koeficijent 11, 10. što predstavlja pravu priliku za nautičare. Prema privlačnosti obale, Hrvatska nema veliku konkurenciju, ali sastojise od iznimno velikog broja neiskorištenih potencijalnih lokacija s kojima je mogla ojačati svoje mjesto na Europskoj isvjetskoj razini što se tiče nautičkog turizma.

4.2 Geografsko određenje Istre

Istra je najveći hrvatski (a ujedno i jadranski) poluotok. Nalazi se na sjevernome dijelu Jadrana, na teritoriju Slovenije, Hrvatske i Italije. Zemljopisna granica Istre ide linijom od uvale Milje (tal. *Muggia*), do uvale Preluka. Zapadna obala Istre je plića i bolje razvedena, dok je istočna strma i slabije naseljena.

Slaba razvedenost zapadne strane Istre je dovela do razvoja nautičkog turizma na tom prostoru te mnogih nautičkih marina. Zbog neposredne blizine zapadne strane Istre Tršćanskom zaljevu, u nastavku su analizirane nautičke marine na tom mjestu.

4.3. Marine nautičkog turizma zapadne strane Istre

4.3.1 Marina Pomer

Na južnom vrhu istarskoga poluotoka, u najdubljemu dijelu Medulinskoga zaljeva, smještena je ACI marina Pomer. 2016. godine dovršen je cjelovit kapitalni pothvat u marini. Uklonjeni su stari objekti ljetne marine i sagrađen je potpuno novi kopneni dio.

Sada je ACI Pomer lijepa suvremena marina mediteranske vizure. Opremljena je sa novom recepcijom i mjenjačnicom, bankomatom, novim sanitarijama s odjeljkom za osobe s posebnim potrebama, praonicom rublja, te s mnogo drugih potrebnih za dobru ponudu luke.

ACI marina Pomer ljeti predstavlja polazište ili međustanicu za krstarenje Jadranom dok se zimi u njoj okupljaju ljubitelji mora kako bi uživali u pitomoj uvali na toplom mediteranskom suncu. Dio svoje privlačnosti, ACI marina Pomer duguje i činjenici da se nalazi nadomak izvrsnih mjesta za izlete i rekreaciju – otočića Unije, Suska te Velike i Male Srakane. Marina je cestama vrlo dobro povezana s glavnim magistralnim pravcima, a u neposrednoj blizini (10-ak kilometara) nalazi se Zračna luka Pula, dok su one u Trstu i Ljubljani udaljene oko 130 km.

Vezovi

- 296 vezova na moru
- 30 mjesta za smještaj plovila na kopnu

Slika 10: Marina Pomer

Izvor: Internet

4.3.2. Marina Veruda

Marina Veruda je gradskitouristički predio u Puli koji administrativno pripada mjesnom odboru Nova Veruda.

Smještena je na jugu Pule između poluotoka Verudele na zapadu i Rudjana, odnosno Pješćane uvale na istoku. Marinu Veruda sa sjevera ograničava Nova Veruda, s istoka Dolinka i Vintijan, s jugoistoka Soline i Vinkuran (općina Medulin), a sa zapada Verudski kanal.

Marina je smještena u pitomoj lučici, okružena mediteranskim raslinjem, gdje se i danas susreću zaveslaji ribarske svakodnevice, kompletne nautičke usluge moderne turističke navigacije i žarišna mjesta turističke ponude grada Pule.

Izvan užurbanijih gradskih prostora, a opet tako blizu, Marina Veruda raspolaže sa 630 vezova u moru, nudeći privez i za 180 plovila na kopnu. Niz od 17 molova opremljen je priključcima za struju (220 i 380 V) i vodu. Marina raspolaže lepezom usluga namijenjenih nautičarima, od opskrbe i gastronomske ponude do raznovrsnih servisa, stalno pospješujući svoj lučki asortiman, u dosluhu sa željama suvremenih moreplovaca. Tehnomont Marina Veruda dobitnica je "Plave zastava", međunarodnog priznanja u zaštiti okoliša.

Slika 11: Marina Veruda

Izvor: Internet

4.3.3. Aci Marina Pula

U samom srcu te povijesne luke, na korak od Arene, smještena je ACI marina. Luka se nalazi u prirodnoj uvali između poluotoka i lukobrana, što joj osigurava izvrsnu zaštitu. Siguran ulaz u luku nalazi se između glave lukobrana (produžetak rta Kumpar) koja je označena zelenim svjetionikom i rta Proština na kojemu se nalazi crveni svjetionik .

Slika 12: Aci Marina Pula

Izvor: Internet

Vezovi

194 veza u moru
prihvat megajahti do 40 m dužine

4.3.4. Marina Valalta

Prva i jedina naturistička lučica na Jadranu, na zadovoljstvo nautičara raspolaže s vezovima u moru i na kopnu, idealna za manje sportske čamce ali i za veće jahte.

Marina svojim gostima nudi sigurni smještaja plovila, priključak na vodu i struju na molovima, uslugu servisiranja te dizanja i spuštanja plovila, spust za plovila i sanitarni prostor s toplom i hladnom vodom.

Slika 13: Marina Valalta

Izvor: Internet

4.3.5. Marina Vrsar

Turistička luka Vrsar izgrađena je na lokaciji već postojeće luke čime su, bez narušavanja prirodnog sklada, stvoreni kapaciteti turističkih vezova za jahte. Prirodno je zaštićena otokom Sv. Juraj na kojem se nalazi istoimena romanička crkva. Marina, čija je izgradnja počela 1999. godine, ima 220 vezova u moru i 40 vezova na suhom. S obzirom da je dubina plovnog puta i vezova od 4 do 14 m, omogućen je prihvat jahti i do 50 m dužine. Dubina mora na benzinskoj crpki iznosi 4 metara. Jahtašima su na raspolaganju sljedeći sadržaji: recepcija marine sa video nadzorom, klimatiziranim sanitarijama, vrhunski restoran, caffe bar, servis sa 30 t dizalicom, trgovina nautičke opreme sa iznajmljivanjem sportskih rekvizita, usluge ronioaca, WLAN internet, te charter agencije. Zbog blizine mjesta, gostima stoje na raspolaganju svi sadržaji grada.

Slika 14: Marina Vrsar Izvor: Internet

4.3.6. Marina Parentium

Marina Parentium nalazi se u turističkom naselju Zelena Laguna, neposredno uz hotel Parentium, 6 km udaljena od grada Poreča. Marina raspolaže sa 184 veza za brodove od 3 do 20 m, maksimalnog gaza do 5 m. Svi vezovi imaju mogućnost korištenja struje i vode na pontonu. Ova porečka marina raspolaže vlastitim tehničkim servisom sa uslugama mehaničara, električara, plastičara, stolara i dr., te 10 tonskom dizalicom. Od ostalih usluga, u samoj marini nalaze se recepcija, restoran, trgovina, veliki sanitarni čvor s toplom vodom, a u neposrednoj blizini svi ostali sadržaji: hoteli, pošta, sport, zabavni sadržaji, turistička agencija, liječnik, charter i sl.

Slika 15: Marina Parentium

Izvor: Internet

4.3.7. Marina Poreč

Marina Poreč se nalazi na sjevernom dijelu gradske luke Poreč, te čini cjelinu sa starom gradskom jezgrom, a s druge strane je povezana sa gradskom, sportsko i rekreacijskom zonom.

Marina ima 120 vezova i 150 suhih vezova na kopnu. Svi vezovi imaju opskrbu vodom i električnom energijom. Marina Poreč ima sve sadržaje koje ima i grad Poreč sa svojim kulturološkim nasljeđem, turističkim, sportskim i rekreacijskim sadržajima. Marina sadrži recepciju, mjenjačnicu, sanitarne čvorove, servisni centar, dizalicu od 5 tona, parking. Unutar marine se nalazi i pumpna stanica.

Slika 16: Marina Poreč

Izvor: Internet

4.3.8. Marina Červar

Marina Červar smještena je na zapadnoj obali Istre, u turističkom naselju Červar Porat, 6 km sjeverno od Poreča. Otvorena je cijelu godinu, raspolaže s 259 vezova za brodove od 3 do 25 m, maksimalnog gaza do 5 m. Svi vezovi imaju mogućnost korištenja struje i vode na pontonu. U sklopu servisa stoji na raspolaganju pokretna dizalica za brodove do 20 tona.

Vezovi:

Marina raspolaže s 259 vezova u moru za brodove od tri do 25 m. Svi vezovi opremljeni su priključcima za struju i vodu.

Slika 17: Marina Červar

Izvor: Internet

4.3.9. Marina Laguna Novigrad

Smještena je na zapadnoj obali Istre, zaštićena je od svih vjetrova i valova, u središtu grada zvanog Mandrač, jednoj od najzaštićenijih luka na Jadranu.

Vezovi:

Marina raspolaže sa 120 vezova u moru, te 50 mjesta za smještaj plovila na suhom. Svi vezovi opremljeni su priključcima za struju i vodu.

Slika 18: Marina Novigrad

Izvor: Internet

4.3.10. Aci Marina Umag

Umag, grad i luka na sjeverozapadnoj obali Istre, prvi je nautički ulaz u Hrvatsku iz središnje Europe, udaljen svega 40 km od Trsta i 50 nautičkih milja od Venecije. Grad datira još iz rimskih vremena i smješten je u atraktivnom zaljevu, čiji je najljepši ukras prestižna ACI marina Umag. Marina raspolaže s 475 vezova, prima megajahte do 40 m dužine, a već 14 godina ponosi se **Plavom zastavom**, jamcem besprijekorne čistoće mora i vrhunske opremljenosti. 2007., i 2008. godine ACI-jeva marina Umag proglašena je najboljom marinom na hrvatskoj strani Jadrana.

Budući da je neposredna okolica Umaga dom nekih od najboljih hrvatskih vina koje prati superiorna gastronomska ponuda, ACI-jeva marina Umag idealna je polazna luka za sve nautičare u potrazi za gastro i eno-doživljajima.

Osim toga, Umag se, zahvaljujući iznimnoj tradiciji sportskog i rekreacijskog turizma, smatra sportskom prijestolnicom Istre pa svojim posjetiteljima omogućuje bavljenje nizom sportskih aktivnosti – od golfa, tenisa i biciklizma, do ronjenja, planinarenja i speleologije.

Vezovi

- 475 vezova u moru s priključcima za vodu i struju
- 40 mjesta za smještaj plovila na kopnu te mogućnost prihvata jahti do 40m dužine

Slika 19: Aci Marina UmagIzvor: Internet

4.4. Planirane lokacije za izgradnju luka nautičkog turizma na “lijevoj strani Istre“

Na zapadnoj obali poluotoka Istre, osim deset nautički luka koje su obrađene u gornjem dijelu rada, imamo još dva projekta koja se planiraju izrealizirati i takopopuniti ponudu nautičkog turizma na tom području.

4.4.1 Aci Marina Rovinj

Aci Marina Rovinj je jedna od tri trenutnih projekata na području Istarske obale otvorene Tršćanskom zaljevu.

Započela je rekonstrukcija morskog i kopnenog dijela cijele marine. Novi ACI Rovinj bit će suvremena marina vrhunskog dizajna s najnovijim tehnološkim rješenjima, sa svim uslugama najvišeg standarda u svjetskom nautičkom turizmu, te prva marina ACI sustava s najvišom kategorizacijom – pet sidara.

Nova marina imat će ukupno 192 veza za brodove prosječne duljine 18 metara. Objedinjavat će sve tehničke i uslužne servise te biti najmodernija nautička one stop shop destinacija.

Rekonstrukcija marine trajat će do sezone 2018. godine.

Slika 20: Budući izgled rekonstruirane Marine Rovinj

Izvor: Internet

4.4.2. Projekt Sv. Katarina

Na sjevernoj strani pulskoga zaljeva, dobro zaštićeni od valova i vjetrova, na mjestu s kojeg se pruža pogled na cijelu pulsku luku otok Sveta Katarina i uvala Monumenti položajno imaju idelne predispozicije za razvoj nautičkog turizma. U skladu s važećom prostorno-planskom dokumentacijom Grada Pule, za projekt uređenja dviju luka nautičkog turizma (na otoku Sv. Katarina i na području bivšega kamenoloma) Kermas Istri dodijeljena je koncesija za korištenje prostora dijela pomorskog dobra na području nekadašnjeg vojnog kompleksa. Povoljan položaj i dobra prometna povezanost ovoj lokaciji pružaju veliki potencijal za razvoj i afirmaciju u širem gradskom području. Prostor je izuzetno atraktivan i za razvijanje komplementarnih djelatnosti nautičkom turizmu, jednako kao i za smještaj javnih i društvenih sadržaja za potrebe stanovnika i posjetitelja grada Pule. Širem području Grada Pule, a i na županijskoj razini, nedostaju nautički kapaciteti najviše kategorije u morskom i kopnenom dijelu, te njima prateći javni, komercijalni, zabavni i sportsko - rekreacijski sadržaji.

Vojni kompleks na otoku Katarina nastao je za potrebe austrougarskog obrambenog sustava grada Pule, a godine 1912. na otoku je izgrađena Mornarička zrakoplovna pokusna postaja Pula, koja potom postaje Zrakoplovni arsenal. Za vrijeme talijanske vlasti dio postojećih

austrougarskih građevina je prenamijenjen za potrebe Kraljevske podmorničke akademije, sagrađene su i nove građevine, te 250 m dugački most koji je spojio otok s kopnom. Danas je područje proglašeno kulturnim dobrom, a Kermas Istra planira mu vratiti sjaj kroz ulaganje u marinu sa širokom ponudom dodatnih usluga i za najzahtjevnije nautičare. U planu je gradnja marine sa 500 vezova u moru i 400 na kopnu.

Slika 21: Projekt Sv. Katarina

Izvor: Internet

5. ZAKLJUČAK

Nautički turizam je jedna od grana turizma koja se najdinamičnije razvija. Iako ta grana turizma ima kratak vijek postojanja, bilježi značajan porast i visoke ekonomske efekte u odnosu na druge specifične oblike turizma.

Nautički turizam se u Europi i svijetu se razvija sustavno i planski. Europski primjeri razvoja nautičkog turizma su ujedno i najreprezentativniji, a obilježeni su visokim standardima kvalitete, divergentnom ponudom, visokim ulaganjima te zajedničkom politikom pa tako i vizijom jer ih nadgleda jedna krovna organizacija.

Tršćanski zaljev je jedna od destinacija Sredozemnog mora u kojoj se odvija veliki uspjeh nautičkog turizma, odnosno velik broj dobro opremljenih marina sa raznovrsnom ponudom.

Nautički turizam Tršćanskog zaljeva se sastoji od nautičke ponude dijela Italije, cijele Slovenije, te u neposrednoj blizini obalne strane poluotoka Istre otvorenog Tršćanskom zaljevu koja se može pohvaliti s deset nautičkih luka te tri planiranih projekta izgradnje nautičkih luka.

Hrvatska ima još neiskorištenih mogućnosti za povećanje broja komercijalnih vezova što možemo zaključiti zbog činjenice jer ima udio duljine obale dva puta veći od udjela u broju vezova. Slovenija, ali u postotno malom udjelu, ima obrnuti odnos, znatno veći udio u broju vezova nego u duljini obale.

Što se tiče konkurentnosti između ove tri zemlje, može se reći da je turistički razvijenija Italija konkurentnija od Hrvatske zbog svoje razvijene nautičke ponude, iako nema toliko privlačnu obalu s otočnim skupinama kao Hrvatska. Slovenija nije stvaran konkurent Italiji i Hrvatskoj zbog skromnih kapaciteta i razmjerno kratke obale.

Budući razvoj mediteranskog obalnog turizma, kružnog turizma i rekreacijske plovidbe ovisit će o nekoliko čimbenika, uključujući: promociju / komunikaciju; nastojanja prema potencijalnim klijentima; stupanj odaziv na međunarodnu zahtjev; inovativnost i sposobnost razvoja turističkih aktivnosti van sezone ili vanjskih faktora poput stanja globalne ekonomije, evolucije goriva cijene i preferencije potrošača.

SAŽETAK

Rad započinje uvodom u kojem se razrađuje tema, svrha i cilj rada te metode rada kojima smo se koristili u pisanju rada.

U drugom poglavlju ovog završnog rada dolazi do pojmovnog određivanja nautičkog turizma, analiziranja oblika nautičkog turizma te njihovih djelatnosti te sam razvoj nautičkog turizma kroz povijest.

Treće poglavlje je ujedno i poglavlje gdje se najviše obrađuje. U ovom poglavlju dolazi do analiziranja nautičkog turizma Tršćanskog zaljeva, odnosno nautičkih luka Italije i Slovenije. Prvo se bazira na općenite činjenice o nautičkom turizmu tih dviju zemalja a nakon toga detaljnija analiza svake od nautičke luke na tom području. obrađuje se raznovrsna ponuda samih luka te njihov kapacitet za primiti određen broj plovila.

Četvrto poglavlje se sastoji od analize nautičke ponude “lijeve strane Istre“, odnosno Hrvatske obalne strane koja je u neposrednoj blizini Tršćanskog zaljeva te samim tim predstavlja konkurenciju Italiji i Sloveniji. Analiziramo svih deset nautičkih luka na tom području te obrađujemo dva projekta koja se trenutno pokušavaju izrealizirati a vezani su za izgradnju novih nautičkih kapaciteta.

Zadnji dio je zaključak.

KLJUČNE RIJEČI : Nautički turizam, nautičke luke, analiza

SUMMARY

This paper work begins with an introduction in which the theme and purpose of the research is elaborated and the work methods used in the writing of the paper was also mentioned.

In the second chapter of this final work comes the conceptual determination of nautical tourism, analysis of nautical tourism and their activities and the development of nautical tourism through history.

The third chapter is also the chapter where the most is handled. This chapter analyzes the nautical tourism of the Gulf of Trieste, the nautical ports of Italy and Slovenia in that area. First, it is based on the general facts about nautical tourism of these two countries and then a more detailed analysis of each of the nautical ports in the area. Various offerings of the ports themselves and their capacity to receive a certain number of vessels are also analyzed.

The fourth chapter consists of the analysis of the nautical offer on the "left side of Istria", on the Croatian coast, near the Gulf of Trieste, because of their immediate proximity, they represent competition to Italy and Slovenia. We analyze all ten nautical ports in the area and two projects that are currently being implemented and are related to the construction of new nautical capacities.

The last part is a conclusion.

KEY WORDS: Nautical tourism, nautical ports, analysis

LITERATURA

Knjige i publikacije:

1. Menadžment i ekonomika nautičkog turizma, Tihomir Luković i Josip Šamanović, Split 2007.
2. Favro, S., Kovačić, M.: Nautičko gospodarstvo temelj sustavnog razvoja nautičkog turizma, Po morstvo- Scientific Journal of Maritime Research, Vol, 22, No.1, 2008. 4.
3. Luković, T.: Nautički turizam, definiranje i razvrstavanje, EKONOMSKI PREGLED, 58 (11) 689-708 (2007)
4. Petrić, L.: "Osnove turizma", Ekonomski fakultet, Split, 2001.

WEB izvori

1. L'Associazione Italiana Porti Turistici – Assomarinas

<http://www.marinas.it/>

2. UCINA, Confindustria Nautica è l'Associazione

<http://ucina.net/>

3. Službena stranica Marine Koper

<http://www.marina-koper.si/>

4. Službena stranica Marine Izola

<http://www.marinaizola.com/>

5. Službena stranica Marine Portorož

<http://www.marinap.si/si/>

6. Croatia Yachting

<http://www.croatia-yachting.hr/>

7. Ministarstvo turizma Republike Hrvatske

<http://www.mint.hr/>

PRILOZI

Popis slika:

Slika 1: Geografski prikaz Tršćanskog zaljeva

Slika 2: Marina Porto San Rocco

Slika 3: Marina San Giusto

Slika 4: Marina Hannibal

Slika 5: Marine Tenuta Primero

Slika 6: Darsena San Marco

Slika 7: Marina Portoraž

Slika 8: Marina Izola

Slika 9: Marina Koper

Slika 10: Marina Pomer

Slika 11: Marina Veruda

Slika 12: Aci Marina Pula

Slika 13: Marina Valalta

Slika 14: Marina Vrsar

Slika 15: Marina Parentium

Slika 16: Marina Poreč

Slika 17: Marina Červar

Slika18: Marina Novigrad

Slika 19: Aci Marina Umag

Slika 20: Budući izgled rekonstruirane Aci Marina Rovinj

Slika 21: Projekt Sv. Katarina

Popis tablica:

Tablica 1: Broj plovila na stalnom vezuu lukama nautičkog turizma, stanje 31.prosinca 2016.